

SALARIZAREA ADECVATĂ A LUCRĂTORILOR MEDICALI – FACTOR ESENȚIAL PENTRU MENȚINEREA ANGAJAȚILOR IN SISTEM

Nina Globa, asist. univ.

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”,

Chișinău, R. Moldova

nina.globa@usmf.md

PROPER REMUNERATION OF MEDICAL STAFF – AN ESSENTIAL FACTOR FOR MAINTAINING EMPLOYEES IN THE SYSTEM

The migration of healthcare professionals from the health system in the Republic of Moldova is one of the main problem that needs urgent solution. Among the main causes of this phenomenon are low pay and unsatisfactory working conditions. A study conducted in 2018 shows that most physicians and nurses consider themselves underpaid and unmotivated to remain working in the system.

Actualmente, atât la nivel regional cât și mondial se înregistrează o criză în domeniul resurselor umane din sănătate, care se manifestă prin insuficiența lucrătorilor medicali, distribuția lor neuniformă geografică, nivelul de calificare necorespunzător cerințelor, migrație, etc. Deși în Strategia de dezvoltare a resurselor umane din sistemul sănătății pentru anii 2016-2025 se menționează că este necesar cu eforturi comune de creat condiții atractive de muncă, salarizare, dezvoltare a personalului, pentru a asigura instituțiile medicale cu personal calificat și a menține performanța înaltă a instituției, aceste aspirații încă rămân doar la nivel declarativ.

Conform datelor Biroului Național de Statistică în anul 2018, salariul mediu lunar brut din economia națională a Moldovei a constituit 6 446 lei, cuantumul fiind aprobat în mărimi de 6150, iar salariile medii a angajaților din medicină și protecția socială au fost de 7 000 lei. Totuși, salariul lucrătorilor medicali este considerat unul neadecvat pregătirii îndelungate de 9-10 ani și extrem de costisitoare specialistului, iar pierderile legate de abandonul profesiei din cauza salariului mic sunt net superioare unei salarizări potențial decente.

Aceasta are ca consecință nefastă sporirea migrării de muncă a personalului medical. Dacă cu câțiva ani anterior criza de cadre era mai acută, în special, la periferie, actualmente, sunt afectate de ea chiar și instituțiile

municipale și republicane. Agravează situația și faptul că, anual circa 2/3 din tinerii specialiști, atât cu studii medii, cât și superioare, nu doresc să continue activitatea de muncă în sistemul public al sănătății, ceea ce constituie un indicator relevant că acest sistem rămâne în continuare un spațiu neatractiv și nemotivat, iar aceasta generează pierderi enorme pentru stat.

Informațiile oficiale arată că în ultimele două decenii aproape jumătate dintre medicii din Republica Moldova au părăsit sistemul, în special din cauza salariilor mici dar și a condițiilor precare de muncă. O bună parte dintre ei au plecat în domeniul privat iar alții peste hotare. Cea mai atractivă și cu șanse sporite de angajare, rămâne în continuare România, unde conform datelor oficiale salariu mediu brut pe economie în 2018 a fost de 4162 lei românești, echivalent a aproximativ 17000 lei moldovenești, pentru medici această cifră fiind de 3.7 ori mai mare mai mare. Dacă însă am luat pentru comparație SUA, unde salariu mediu lunar al medicilor este 8830 \$, echivalent a 156.582 lei moldovenești, atunci am putea să constatăm cu regret, cât de puțin este apreciată munca medicului în țara noastră.

Cu toate că în anul 2018 în Republica Moldova a fost adoptată o nouă lege a salarizării, ce prevede anumite modificări și majorări salariale, totuși, aceste schimbări sunt parțial benefice pentru unele categorii de angajați, iar pentru marea majoritatea din ei sunt percepute ca neesențiale.

Un studiu realizat de noi în 2019 pe un eșantion de 210 angajați ai spitalelor (90 medici și 120 asistente medicale, ce a avut drept scop determinarea nivelului de motivare a acestor categorii de angajați, denotă că 67% din ei consideră munca drept mijloc de câștigare a existenței, în timp ce doar 25% se consideră recompensați la justa valoare, 30%ca remunerați incompletiar 45% cred că nu sunt apreciați după merit. Astfel, mai mult de jumătate din personalului medical este de părerea că salariile pe care le primesc nu corespund cu eforturile depuse și activitatea desfășurată. Printre cei mai importanți factori care i-ar determina pe respondenți să-și caute un nou loc de muncă se numără salariu mic pe primul loc și condițiile nesatisfăcătoare de activitate, pe locul doi.

În concluzie, indiferent de reformele și schimbările făcute, în continuare rămâne a fi stringentă și de o importanță majoră problema salarizării angajaților sferei medicale. Dacă în cel mai scurt timp, nu vor fi întreprinse măsuri pentru redresarea situației, atunci migrarea cadrelor medicale din sistem va continua să crească.